

24. oktober 2018

NOTAT: Lovgrundlag for styrket mulighed for forældre til at ønske og få konkret dagtilbud

Med vedtagelsen af lov om ændring af dagtilbudsloven skal forældre fra den 1. januar 2019 have mulighed for at ønske plads i og komme på venteliste til alle kommunens daginstitutioner, konkrete enheder i en daginstitution og konkrete dagplejehjem samt tildeles plads efter anciennitet. Formålet med lovændringen er at forbedre forældres mulighed for at få det dagtilbud, de ønsker.

Forældres ret til at ønske plads og stå på venteliste

Lovændringen indebærer, at forældre skal have mulighed for at tilkendegive ønske om deres barns optagelse i og mulighed for at komme på venteliste blandt alle dagtilbud i kommunen dvs. i kommunale, selvejende eller udliciterede daginstitutioner og i den kommunale eller private dagpleje¹. Herunder skal forældrene have mulighed for at ønske plads i konkrete dagplejehjem og konkrete enheder i daginstitutioner i kommunen, uanset om der på ansøgningstidspunktet er ledige pladser i de pågældende dagtilbud. Forældre skal have mulighed for at tilkendegive ønske om deres barns optagelse og mulighed for at komme på venteliste én gang til et dagtilbud målrettet aldersgruppen 0-2 år og én gang til et dagtilbud målrettet aldersgruppen 3 år og frem til skolestart.

Forældrene skal have mulighed for at lade barnet blive stående på (beholde pladsen på) en venteliste efter eget ønske, selvom barnet som følge af pasningsgarantien har fået plads i et andet dagtilbud. Retten til at blive stående på venteliste til et dagtilbud efter eget ønske gælder også, hvis forældrene vælger at takke nej til en plads efter pasningsgarantien.

Forældrene skal på tilsvarende vis have mulighed for at tilkendegive ønske om optagelse blandt alle dagplejehjem, daginstitutioner og enheder i daginstitutioner i en anden kommune og komme på venteliste til mindst et af disse tilbud, medmindre den anden kommune ikke har lukket for ventelisten til dagtilbuddet, jf. dagtilbudslovens § 28. Hvis forældrene ønsker en plads i et dagtilbud i en anden kommune sker ansøgning, optagelse og opskrivning til en plads i en anden kommune efter den pågældende kommunes retningslinjer herfor.

Kommunalbestyrelsen kan med samtykke fra forældre, hvis barn står på venteliste, fjerne barnets navn fra ventelisten. Kommunalbestyrelsen skal i forbindelse med eksempelvis en høring af forældre med børn på venteliste sikre, at forældrene har et rimeligt varsel til at melde tilbage til kommunen. Formålet er, at kommuner, som ønsker det, løbende kan sikre, at de forældre, der står på venteliste, fortsat er interesserede i en plads til deres barn.

Enhedsbegrebet

---

¹ Der er ingen udliciterede daginstitutioner eller private dagplejere i Roskilde Kommune

Begrebet "enheder" blev indført i forbindelse med lov nr. 631 af 11. juni 2010 om ændring af dagtilbudsloven (Fleksibel frokostordning i daginstitutioner m.v.). I relation til forældrenes mulighed for at ønske plads og stå på venteliste til en konkret enhed i en daginstitution, vil en enhed i en daginstitution være lig med de enheder, som kommunerne anvender i relation til forældrenes beslutning om fravalg af frokostordning.

I relation til en kommunes vurdering af, hvornår en daginstitution består af flere enheder, skal det lægges til grund, at en daginstitution i dagtilbudslovens forstand ikke er en fysisk afgrænset størrelse. Det der afgrænser og definerer en daginstitution er som udgangspunkt, at der er etableret en forældrebestyrelse og en ledelse af daginstitutionen, samt at der består et naturligt fællesskab og samarbejde omkring børn og personale. Derfor kan en daginstitution bestå af flere fysisk adskilte enheder, og ledelsen og forældrebestyrelsen i en daginstitution kan derfor i nogle tilfælde favne store grupper af børn.

En daginstitution med flere enheder er som hovedregel kendetegnet ved, at daginstitutionen har flere enheder, der er fysisk adskilt fra hinanden på en sådan måde, så børn og personale ikke i det daglige kan bevæge sig fra en enhed til de andre enheder i daginstitutionen. Samtidigt er der et samarbejde i den enkelte fysisk afgrænsede enhed omkring den daglige opgavevaretagelse, der er afgrænset til den pågældende enheds børnegruppe og personalegruppe.

Det er kommunalbestyrelsen, der indenfor de ovenfor beskrevne retningslinjer, beslutter hvilke daginstitutioner i kommunen, der består af flere enheder, hvor forældre med de nye regler skal have mulighed for at tilkendegive ønske om optagelse og komme på venteliste til en konkret enhed i en daginstitution.

Tildeling af pladser efter anciennitet

Kommunalbestyrelsen skal inden for rammerne af kommunens fastsatte retningslinjer sikre, at forældre, der har et barn stående på venteliste til en plads i en daginstitution, i en konkret enhed i en daginstitution eller i et konkret dagplejehjem, som reagerer positivt på en meddelelse om en plads, og som tilkendegiver fortsat interesse for pladsen, anvises plads efter anciennitet.

Med anciennitet forstås, at pladsen skal tildeles de forældre, som har været skrevet på ventelisten i længst tid til det konkrete tilbud. Kravet om, at ventelister skal administreres efter anciennitetsprincippet går ikke forud for kommunens øvrige retningslinjer for optagelse, men skal ses i sammenhæng med disse. Det betyder fx, at hvis kommunen har fastsat retningslinjer om, at der som udgangspunkt skal være en ligelig fordeling af drenge og piger inden for en specifik aldersgruppe i kommunens dagtilbud, og der bliver en plads ledig i et dagtilbud, hvor der er en overvægt af piger i den pågældende aldersgruppe, vil kommunen skulle tilbyde pladsen til det konkrete forældrepar, som har stået længst tid på ventelisten, har en dreng i den pågældende aldersgruppe, og hvor forældrene reagerer positivt på en meddelelse om den ledige plads.

Økonomisk kompensation for styrket mulighed for forældre til at ønske og få konkret dagtilbud

Implementeringen af styrket mulighed for forældre til at ønske og få konkret dagtilbud i kommunerne understøttes økonomisk gennem kompensation for nye opgaver med lov og cirkulære program. For de opgaver, der følger med opgaven, kompenseres Roskilde Kommune med ca. 204.000 kr. i 2018 til ændringer af IT - løsning, så pladsanvisningssystemerne kan håndtere opskrivning på ventelister, og ca. 53.000 kr. i 2019 og hvert år i årene frem til merudgifter til administration af opskrivninger og overflytninger.